

den forfærdelige Militarisme, denne Plage for Landet. Men det undrede mig mere, at det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds kom ind derpaa, denne overordentlig dygtige Fortaler for Skyttesagen. Naar han derfor talte om Millioner, der rulle til Militærvæsenet eller af militære Hensyn, har han vistnok ment, antager jeg, de Millioner, som de sidste Aaringer efter Forliget ere rullede fra de militære Budgetter ind paa de civile.

Køedt: Ja, det var ikke min Mening, mine Herrer, at deltage i Forhandlingen om en Sag, for hvis Vedkommende der er saa stor Sagkundskab til Stede her i Salen, naar tilmed det glædelige Faktum foreligger, at den Sagkundskab der er til Stede, er saa enig, som den har vist sig at være angaaende det foreliggende Lovforslag. Naar jeg har taget Ordet, er det i Anledning af en Udtalelse af det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (P. Christensen). Jeg har i det hele med stor Interesse hørt baade det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds og det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Scavenius), og det kunde maaske fremkalde nogen Misforstaaelse, hvis Medlemmet for Sorø Amts 3dje Valgkreds (Køedt) ikke ogsaa tog Del i Debatten. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds nævnedes min Udtalelse forleden Dag under Behandlingen af Forsvarssagen. Han fremstillede det, som om der var en Modsætning til Stede mellem Beredvilligheden til at ofre noget for Forsvarssagen og den mindre Beredvillighed, der kom til Stede i det andet Ting til at bringe Offer for nærværende Sag. Jeg tror ikke, det er Tilfældet. Jeg tror, at man meget godt kan nære et Ønske om at faa det bedst mulige ud af vort Forsvarsvæsen samtidig med, at man nærer et meget varmt Ønske om at gøre det bedst mulige for Landarbejderne; men i det hele taget tror jeg ikke, at der behøver at være noget Modsætningsforhold mellem det større Syn og det mindre Syn paa en Sag. Det var det, det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds kom ind paa. Det gælder om at have det større Syn, naar man ser paa Sagen i sin Helhed, og det mindre Syn kommer til sin Ret, naar man ser paa Detaillerne. Det kommer an paa, at det mindre Syn ikke sluger det større, og det er sket ved forskellige Lejligheder, naar vi have haft Forsvarssagen til Behandling. Jeg mener, at vi i dette Ting have gjort os skyldige i at lade det mindre Syn til Dels sluger det større.

Hvad det her foreliggende Lovforslag angaar, er det Landstinget, der har gjort sig skyldig i noget lignende; man har ladet det mindre Syn, Synet paa Detaillerne sluge det større og gjort det paa en saadan Maade, at Lovforslaget løber Fare for ikke at blive til noget, hvis det høje Ting her ovenover fastholder dette Syn. Jeg tror, det ærede Medlem for Assens (Berntsen) havde Ret, da han før udtalte, at den Sag, som der her drøftes, er saa god for sig og er modtaget med saa store Forventninger ude i Landet, at den, selv om Landstinget ikke nu bøjer sig, vil sejre i Kraft af sin egen Godhed. Der er vist ikke mindste Tvivl om, at Landarbejderne i denne Kamp til syvende og sidst ville vinde over Landstinget. For mit Vedkommende har jeg fulgt Sagen med virkelig varm Interesse, og jeg haaber, det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds ikke nærer mindste Tvivl om, at denne Varme er lige saa ægte som den, hvormed jeg forleden Dag talte om Forsvarssagen. Men efter at jeg nu har taget Ordet, vil jeg udtale en Beklagelse, særlig henvendt til det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds. Han kom før med en Udtalelse, der i høj Grad har forundret mig. Han sagde nemlig, at hvis Landarbejderne nu bleve stillede bedre end hidtil gennem Realisationen af dette Lovforslag, vilde Staten faa Adgang til at opkræve langt mere Told hos denne Samfundsklasse end tidligere. Mine Herrer! Det var med en vis Sorg, en vis Bedrøvelse, at jeg hørte en saa god Demokrat som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds, hvem jeg paa saa mange Punkter er enig med og ser op til med stor Respekt, udtale et saadant Ønske. Han har altsaa allerede nu spekuleret paa Midler, ved hvilke man kan lette dem for en Del af de faa Penge, disse nøjsomme Mennesker komme til at tjene ved disse magre Huslodder. Jeg tør love det ærede Medlem og ogsaa andre Medlemmer, at jeg paa det kraftigste vil forsvare denne Samfundsklasse mod de Attentater, som der allerede nu spekuleres over; det var med stor Beklagelse, jeg hørte det ærede Medlems Udtalelse, og jeg vil haabe, det skal lykkes ham at rense sig for denne Mistanke, som vi alle sammen ere berettigede til at nære imod ham for denne Udtalelse.

Zahle: Jeg har kun begæret Ordet for at udøve en Retfærdighedshandling, idet jeg vil sige en Kompliment til det ærede Medlem for Assens (Berntsen) for